

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР
ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАУКОВИЙ ВІСНИК
ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

№ 2 (3) 2013

Кіровоград
Україна

за матеріалами

Міжнародної науково-практичної конференції

«Теорія та практика стратегічного інноваційного розвитку освіти і науки регіону»

за підтримки

**Громадської ради при Кіровоградській обласній державній адміністрації
Національного форуму профспілок України
Кіровоградського кібернетико-технічного коледжу
Науково-дослідного медичного центру «Геронтологія» (Росія)
Вармінсько-Мазурського університету (Польща)**

Заснований у 2012 році. Виходить 4 рази на рік.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КТ № 781/378Р від 2012 р.

Засновник і видавець: Науково-дослідний центр інноваційних технологій (м. Кіровоград, Україна).

Тематична спрямованість видання: результати наукових, експериментальних і теоретичних досліджень з питань педагогічних, психологічних, філософських, історичних, філологічних, політичних, соціологічних, юридичних, економічних, технічних, медичних наук, соціальних комунікацій, інформаційних технологій.

Редакційна колегія:

Рижиков Вадим Степанович (гол. редактор) – кандидат педагогічних наук, доцент, професор МКА (Україна)
Ільницький Андрій Миколайович – доктор медичних наук, професор (Росія)
Калінін Андрій Миколайович (відповідальний редактор) – кандидат педагогічних наук (Україна)
Процаєв Кирило Іванович – доктор медичних наук, професор (Росія)
Чернуха Надія Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Макаров Роберт Микитович – доктор педагогічних і психологічних наук, професор (Україна)
Покровська Ірина Олегівна – кандидат економічних наук, старший науковий співробітник, доцент (Україна)
Голіченко Олександр Вікторович – кандидат історичних наук, доктор гуманітарних наук (Польща)
Якібчук Мирослав Ілліч – кандидат педагогічних наук, доцент, професор МКА (Україна)

Адреса для кореспонденції:

Науково-дослідний центр
інноваційних технологій
а/с 9/18, м. Кіровоград-6, 25006, Україна

Контактні телефони:

(0522) 24-19-61; (099) 292-32-45
(067) 520-77-89
E-mail: innov_teh@ukr.net

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори статей.

Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

Передруки і переклади дозволяються лише за згодою автора та редакції.

Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе рекламодавець.

Рекомендовано до друку Вченою радою Науково-дослідного центру інноваційних технологій
(протокол № 14 від 17 травня 2013 року).

Підписано до друку 26.07.2013 р. Ум. друк. арк. 18,25. Зам. № 00123. Наклад 300 прим. Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman. Формат 60x84/16. Віддруковано у ТОВ «Науково-дослідний центр інноваційних технологій», Україна, 25006, м. Кіровоград, вул. Кірова, 36-А.

ISBN 978-966-7878-53-5

based on materials

of the International Scientific and Practical Conference

“Theory and Practice of Strategic Innovation Development of Education and Science of Region”

supported by

Public Council under the Kirovohrad Oblast State Administration

National trade union forum of Ukraine

Kirovograd Cybernetic and Technical College

Research Medical Center “Gerontology” (Russia)

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski (Poland)

Founded in 2012. Published 4 times a year.

Certificate of state registration of the print media: KG 781/378P, issued in 2012

Founder and Publisher: Research Center for Innovative Technologies (Kirovograd, Ukraine).

The thematic focus of the publication: the results of scientific, experimental and theoretical studies on the educational, psychological, philosophical, historical, philological, political, sociological, economic, law, technical, medical sciences, social communications and information technology.

Editorial Board:

Ryzhikov Vadim (Chief Editor) - Candidate of Pedagogic Sciences, Associate Professor, Professor of the IPA (Ukraine)

Ilitsky Andrei - Doctor of Medical Sciences, Professor (Russia)

Kalinin Andriy (Responsible Editor) - Candidate of Pedagogic Sciences (Ukraine)

Proshchaev Kirill - Doctor of Medical Sciences, Professor (Russia)

Chernukha Nadezhda - Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ukraine)

Makarov Robert - Doctor of Pedagogical and Psychological Sciences, Professor (Ukraine)

Pokrovska Iryna - Candidate of Historical Sciences, Senior Researcher, Associate Professor (Ukraine)

Golichenko Alexander - Candidate of Historical Sciences, Doctor of Arts (Poland)

Yakibchuk Miroslav - Candidate of Pedagogic Sciences, Associate Professor, Professor of the ICA (Ukraine)

Address for correspondence:

Research Center for Innovative Technologies
PO Box 9/18, Kirovograd-6, 25006, Ukraine

Contact phone numbers:

0038 0522 24-19-61; 0038 099 292-32-45
0038 067 520-77-89

E-mail: innov_teh@ukr.net

Responsibility for reliability of information to be bared by the authors.

The editorial office and board do not always share the view and thoughts expressed in the articles published.

Reprints and translations are allowed on the written consent with the editorial office and the author.

Responsibility for the advertisement contents to be bared by the advertiser.

Recommended for publication by the Scientific Council of the Research Center for Innovative Technologies
(Protocol No. 14, May 17, 2013).

Printing facilities:

Research Center for Innovative Technologies,
Kirov St. 36-A, Kirovograd-6, 25006, Ukraine

Матвійчук Т. Д.

(Львівський інститут економіки і туризму,
м. Львів, Україна)

УДК : 378.147:316.001.895

ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ ВИКЛАДАННЯ СОЦІОЛОГІЇ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Ефективність викладання соціології для студентів різних напрямів підготовки забезпечується насамперед наданням студентам можливостей використання соціологічного інструментарію у сфері їхньої професійної діяльності. Такий підхід дає змогу практичної реалізації отриманих під час навчання знань із соціології.

Постановка проблеми та її актуальність.

Соціологія, як академічна дисципліна, крім світоглядно теоретичної функції ознайомлення із особливостями суспільних розвитку та взаємодії, для студентів, що навчаються за найрізноманітнішими напрямами підготовки, повинна виконувати функцію практичної реалізації соціологічних знань. Мова йде про те, що не лише знання елементів соціальної структури та їх взаємодії може бути корисним для фахівця, який здобуває вищу освіту, але також і вміння застосовувати соціологічний інструментарій для розв'язання проблем відповідної галузі. В такому розумінні соціологічна наука виходить за межі світоглядно-пояснювального знання і в той же час повністю отримує можливість емпіричної реалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Використання інноваційних підходів у процесі викладання як загальної соціології, так і спеціальних та галузевих соціологічних теорій має подвійну перевагу. З одного боку, якісно зростає рівень підготовки студентів, з іншого, — викладач набуває справжньої педагогічної майстерності, адже перебуває у постійному пошуку шляхів практичного застосування теоретичних знань у тій професійній сфері, котра є фаховою для його студентів.

Як зазначає В. А. Кавалеров, поширення інновацій здійснюється індивідами, що мають особливий тип мислення [1, с. 37].

На думку В. В. Приходько, управлінські рішення сучасного фахівця мали б характеризуватися значно більшою глибиною мислення та усвідомлення наслідків, аніж це може бути визначено лише знаннями спеціальності [3, с. 23].

Викладання соціології, на мій погляд, насамперед повинно представити студентам вміння мислити творчо та виходити за межі повсякденності. Тобто, володіючи базовими знаннями про суспільство, його структурні елементи, майбутній фахівець, приймаючи рішення, братиме до уваги значно більший спектр процесів, чинників, факторів, а отже, прийняті рішення матимуть більший ступінь доцільності.

В. Є. Пилипенко, описуючи сучасну українську соціологію, зазначає, що саме етична освіта повинна супроводжувати інтелектуальне навчання [2, с. 229].

Одним із найважливіших функціональних завдань викладання соціології є практична гуманізація освіти. Адже, маючи нагоду самостійно конструювати дослідження та інтерпретувати отримані дані, студенти краще та набагато реальніше усвідомлюватимуть власні роль та місце у спільноті та суспільстві загалом.

Мета статті.

Мета статті полягає в обґрунтуванні доцільності застосування інноваційних практик під час викладання соціології у вищих навчальних закладах студентам несоціологічних напрямів підготовки.

Викладення основного матеріалу.

Сучасні навчальні підходи до вивчення соціології сформовані таким чином, що велика увага і, відповідно, кількість годин вивчення відведені на ознайомлення з теоретичними положеннями здебільшого класичних підходів до пояснення і вивчення суспільства. Тим самим питання методології соціологічних досліджень зазвичай становлять завершальні акорди курсу, який і так розрахований не більше як один семестр.

В моєму розумінні інноваційні практики викладання соціології є системою формування навчальної програми у відповідності до реальних потреб та можливостей використання соціологічного інструментарію у практичній діяльності студентів різних напрямів підготовки. Таким чином, роблячи теоретичний вступ до розуміння кожної із спеціальних та галузевих соціологічних теорій, подальший виклад соціології повинен відкривати для студентів шляхи застосування методів соціологічних досліджень.

Не перевантажуючи базових програм підготовки, доцільно окремою частиною курсу соціології зробити соціологічний практикум, який передбачає навчальне (наближене до повномасштабного) дослідження чи комплекс досліджень, як нагоду впритул ознайомитися із процесом одержання соціологічної інформації. Такий практикум жодним чином не повинен виходити за межі курсу і за обсягами можливостей реалізації цілком вміщається в індивідуальну роботу, яка, відповідно, виконується групами студентів колективно із розподілом функцій.

Найбільш простий варіант реалізації практикуму можливий у випадку, якщо студентам відповідного напрямку підготовки викладається одна із соціологічних теорій середнього рівня (студентам медичних факультетів – соціологія медицини, студентам напрямку підготовки «туризм» – соціологія туризму, студентам-політологам – соціологія політики). У межах таких спеціальних та галузевих соціологічних теорій цілком реально проводити невеликі за обсягом соціологічні дослідження, що стали б найбільш доступним та практично-наочним способом донесення до студентів можливостей соціологічної науки.

Висновки.

У випадку застосування соціологічного практикуму соціологія якісно виокремлюватиметься як навчальна дисципліна, що має не лише оглядово-ознайомчий характер, але і реальну практичну значущість. Зважаючи на профільну складову підготовки майбутніх фахівців, курс соціології може стати

незамінним для розуміння соціального і суспільного контекстів тієї освіти, що здобувається студентами.

Перспективи подальших досліджень.

Інноваційні практики викладання соціології за професійним спрямуванням жодним чином не применшують основні завдання, що стоять перед соціологічною наукою. Більше того, розвиток векторів застосування соціологічного інструментарію робитиме соціологію справді дієвою в контексті відкриття соціальних взаємозв'язків у процесах та явищах сфер суспільного життя.

На мій погляд, однією із найбільш реальних перспектив подальших досліджень інноваційного викладання соціології є активний обмін думками, ідеями та пропозиціями між педагогами, а також постійні пошуки нових способів викладання соціології із врахуванням профільності напрямів підготовки.

Список використаної літератури

1. Кавалеров. В. А. Інноваційна освіта в креативах : філософського мислення : [Монографія] / В. А. Кавалеров. – Одеса : Астропринт, 2012. – 264 с.
2. Пилипенко В. Є. Українська соціологія сьогодні: дослідження основних сфер життєдіяльності суспільства : [Монографія] / В. Є. Пилипенко. – Л. : ЗУКЦ, 2012. – 326 с.
3. Приходько В. В. Інноваційна реформа вищої освіти в сучасній Україні : [Монографія] / В. В. Приходько. – Дніпропетровськ : Пороги, 2010. – 456 с.

Matviychuk T. D. The innovative practice of sociology teaching for professional purposes.

The effectiveness of teaching sociology to students from different areas of training is provided primarily to provide students with opportunities to use sociological tools in their profession. This approach makes the possibility of practical training implementation received in the sociology study.

Matviychuk T. D. Innowacyja praktyk pedagogicznych socjologii dla celów zawodowych.

Skuteczność nauczania dla studentów socjologii z różnych obszarów kształcenia jest przede wszystkim do studentów z możliwości wykorzystania narzędzi socjologicznych w zawodzie. Takie podejście sprawia, że możliwe do realizacji szkolenie praktyczne prowadzone w socjologii wiedzy.